

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 8. februar 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Anne Høgenhaven Simony
Sagsnr.: 2013-731-0027
Dok.: 662527

**Forslag
til
lov om ændring af offererstatningsloven**
(Styrkelse af rammerne for behandling af ansøgninger om offererstatning)

§ 1

I lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 688 af 28. juni 2004, som ændret ved § 12 i lov nr. 516 af 7. juni 2006, § 3 i lov nr. 711 af 25. juni 2010, § 2 i lov nr. 412 af 9. maj 2011, § 24 i lov nr. 112 af 3. februar 2012, § 3 i lov nr. 158 af 28. februar 2012 og § 2 i lov nr. 325 af 11. april 2012, foretages følgende ændringer:

1. § 11, stk. 2, affattes således:

»Erstatningsnævnet består af 1 formand og 1 eller flere næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Erstatningsnævnets formand skal være landsdommer, og nævnets næstformænd skal være dommere. Nævnets øvrige medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis social- og integrationsministeren og fra Advokatrådet. Justitsministeren bestemmer antallet af næstformænd og øvrige medlemmer.«

2. I § 11 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Erstatningsnævnets formand, næstformænd og øvrige medlemmer udnævnes for en periode på 4 år. Genudnævnelse kan finde sted.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 11, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 2«: »og 3«.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

§ 2

Loven træder i kraft den [DATO].

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund
2. Gældende ret
  - 2.1. Offererstatningsloven mv.
  - 2.2. Erstatningsnævnet
3. Lovforslagets udformning
  - 3.1. Styrkelse af rammerne for offererstatning
  - 3.2. Sagstal og sagsbehandlingstid
4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. De administrative konsekvenser for borgerne
7. De miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Som anført i regeringsgrundlaget fra oktober 2011, "Et Danmark, der står sammen", ønsker regeringen, at ofre for kriminalitet skal hjælpes bedre.

Som et led heri har regeringen i samarbejde med Enhedslisten fremlagt en offerpakke bestående af initiativer, der skal sikre, at ofre for kriminalitet får bedre hjælp. Offerpakken består af tre tiltag: Etablering af en offerfond, udvidelse af underretningsordningen over for ofre samt et tiltag, som skal kunne sætte offerets version af sagen i centrum i retssager. Tiltaget om etablering af en offerfond og tiltaget om udvidelse af underretningsordningen over for ofre behandles i sideløbende forslag. Spørgsmålet om at sætte offerets version af sagen i centrum i retssager vil blive behandlet af Strafferetsplejeudvalget.

Som et yderligere tiltag ønsker regeringen ligeledes i samarbejde med Enhedslisten at gennemføre en markant styrkelse af rammerne for behandlingen af sager om offererstatning. Det foreslås således, at der tilføres yderligere ressourcer til Erstatningsnævnet samtidig med, at rammerne for nævnets sagsbehandling ændres, således at ofrene for kriminalitet kan få afgjort de længerevarende erstatningssager eller dele heraf hurtigere end i dag.

2. Gældende ret

2.1. Offererstatningsloven mv.

Staten yder efter reglerne i lov om erstatning til ofre for forbrydelser (offererstatningsloven) erstatning og godtgørelse til navnlig personer, der her i landet har været udsat for en straffelovsovertrædelse eller en overtrædelse af lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Det er muligt at få erstatning, selv om gerningsmanden f.eks. er ukendt eller ikke kan straffes, f.eks. fordi han eller hun er under den kriminelle lavalder på 15 år.

Sager om erstatning efter offererstatningsloven behandles af Erstatningsnævnet. Politiet vejleder en forurettet om erstatningsmulighederne efter offererstatningsloven, når en lovovertrædelse anmeldes eller umiddelbart herefter. Der ydes erstatning og godtgørelse for personskade efter de almindelige regler herom i erstatningsansvarsloven. Der kan således f.eks. ydes erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og for tab af erhvervsevne samt godtgørelse for varigt men og for svie og smerte.

Der kan endvidere ydes tortgodtgørelse mv. efter erstatningsansvarslovens § 26, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Tortgodtgørelse ydes ved siden af de øvrige erstatnings- og godtgørelsesposter, f.eks. erstatning for tabt arbejdsfortjeneste eller godtgørelse for svie og smerte. "Tort" er navnlig en krænkelse af selv- og æresfølelsen, dvs. en persons opfattelse af eget værd og omdømme. I praksis ydes der navnlig tortgodtgørelse efter erstatningsansvarsloven for ærekrænkelser mv. samt ved frihedsberøvelse og sædelighedsforbrydelser.

Kommunerne har en række muligheder for at yde hjælp til ofre for forbrydelser efter reglerne i den sociale lovgivning, og efter regler i sundhedslovgivningen er der mulighed for at yde tilskud til psykologbehandling til særligt udsatte grupper, herunder bl.a. volds- og voldtægts ofre.

2.2.1. Erstatningsnævnet

Afgørelse om erstatning til ofre for forbrydelser træffes af et nævn, der er nedsat af justitsministeren, jf. offererstatningslovens § 11, stk. 1.

Efter bestemmelsen i lovens § 11, stk. 2, består Erstatningsnævnet af en formand, der skal være landsdommer, og af to andre medlemmer, hvoraf det ene medlem udnævnes efter indstilling fra social- og integrationsministeren og det andet medlem efter indstilling fra advokatrådet. Medlemmerne og stedfortrædere for disse udnævnes for 4 år.

For hvert af nævnets medlemmer beskikkes en suppleant, jf. lovens § 11, stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder i den forbindelse tilsvarende anvendelse.

Efter lovens § 11, stk. 4, fastsætter Justitsministeriet nævnets forretningsorden og regler om indgivelse af ansøgning.

Når en sag modtages i Erstatningsnævnet, foretages en hurtig udskillelse af de ansøgninger, hvor nævnet har mulighed for umiddelbart at træffe afgørelse. Det drejer sig f.eks. om de sager, hvor erstatningsspørgsmålet er afgjort ved en dom, som nævnet er bundet af. Tilsvarende gælder også i sager om f.eks. mindre, oplagte eller veloplyste krav, som nævnet umiddelbart kan træffe afgørelse om.

En del af ansøgningerne drejer sig om krav, der ikke er tilstrækkeligt oplyste eller dokumenterede. I sådanne sager vil der ofte være behov for mere tidskrævende sagsbehandling.

I sager med alvorlig tilskadekomst, f.eks. varigt mén, erhvervsevnetab mv., skal sagerne i overensstemmelse med reglerne i erstatningsansvarsloven sædvanligvis forelægges for Arbejdsskadestyrelsen.

Navnlig i sager med alvorlige skader med langvarige sygeperioder, tabt arbejdsfortjeneste, helbredsbehandlinger, varigt mén og erhvervsevnetab, vil nævnet – i det omfang, det er muligt – træffe afgørelse om en del af kravene, således at erstatning herfor straks kan udbetales.

Efter offererstatningslovens § 7 ydes der ikke erstatning i det omfang, skaden godtgøres af skadevolderen eller dækkes af forsikringsydelser eller andre ydelser, der har karakter af virkelig skadeserstatning.

Som følge af § 7 vil Erstatningsnævnet, når der ikke er klarhed over, hvorvidt en skade er dækket af en forsikring, henvise offeret til at afklare dette, før sagen tages til behandling.

Efter offererstatningslovens § 17 indtræder staten, i det omfang der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolderen. Afgørelser om regres træffes af politiet i den politikreds, som har udbetalt erstatningen. Hvis nævnet tilkender erstatning, og der er kendt skadevolder, vil nævnet sædvanligvis fremkomme med en vejledende udtalelse til politiet om regres.

Nævnets forretningsorden, jf. bekendtgørelse nr. 365 af 17. april 2012 om forretningsorden for Erstatningsnævnet, indeholder de nærmere bestemmelser om bl.a. nævnets sammensætning, sagsbehandlingen i nævnet og sekretariatet samt afgørelsen af erstatningssagerne.

Det fremgår bl.a. heraf, at alle nævnets (tre) medlemmer som udgangspunkt deltager i en sags behandling, jf. § 2, stk. 1. Nævnets formand eller dennes suppleant kan dog i visse nærmere opregnede tilfælde træffe afgørelse uden deltagelse af nævnets øvrige medlemmer, jf. § 2, stk. 2. Endvidere kan nævnets formand bemyndige sekretariatet til at træffe afgørelse i visse nærmere afgrænsede sager.

Sekretariatsbistand til Erstatningsnævnet ydes af Justitsministeriet. Organisatorisk har sekretariatet siden ultimo 2004 været placeret i Civilstyrelsen.

3. Lovforslagets udformning

3.1. Styrkelse af rammerne for offererstatning

Med forslaget ønsker regeringen at styrke hjælpen til ofre for forbrydelse ved at fremme behandlingen af offererstatningssager navnlig med henblik på en generel nedbringelse af sagsbehandlingstiderne og øge mulighederne for at træffe afgørelse vedrørende dele af erstatningskravet i takt med, at delkrav kan opgøres.

3.2. Sagstal og sagsbehandlingstid

Antallet af afgørelser, der træffes i offererstatningssagerne, er i de senere år steget markant trods en stabil tilgang af nye sager.

Offererstatning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nye sager	3.112	3.080	3.341	3.117	3.169	3.076
Afgørelser	4.700	4.613	4.552	5.306	5.086	5.955

Stigningen i antallet af afgørelser indebærer en stigning i sagsbehandlingstiderne. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er steget fra 75 dage i 2007 til 89 dage i 2012.

Erstatningsnævnet har allerede i dag fokus på, at der træffes afgørelse hurtigst muligt. Når der er tale om tunge og mere komplicerede sager, vil der imidlertid være behov for mere tidskrævende sagsbehandling.

Regeringen ønsker på denne baggrund at styrke behandlingen af offererstatningssager ved at tilføre yderligere ressourcer med henblik på at øge kapaciteten både i Erstatningsnævnet og nævnets sekretariat.

Styrkelsen af Erstatningsnævnets kapacitet kan ske ved at skabe mulighed for at etablere et ”dobbeltnevæn”, således at sagerne kan behandles i flere parallelle nævnsgrupperinger samtidig med, at sekretariatets kapacitet styrkes ved tilførsel af yderligere personaleressourcer og øget digitalisering af distributionen af mødemateriale til nævnets medlemmer.

Bestemmelsen i offererstatningslovens § 11, stk. 1, indebærer, at Erstatningsnævnet – i modsætning til f.eks. Flygtningenævnet og Udlændingenævnet – ikke kun begrebsmæssigt, men også fysisk betragtes som ét nævn. Styrkelse af behandlingen af sager om offererstatning ved etablering af ”dobbeltnevæn” og den hermed forbundne forøgelse af antallet af medlemmer af nævnet forudsætter således ændring af bestemmelsen i lovens § 11, stk. 2.

Erstatningsnævnet vil herefter bestå af en formand og en eller flere næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Erstatningsnævnets formand skal være landsdommer, og næstformændene skal være dommere. De øvrige medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis social- og integrationsministeren og advokatrådet. Justitsministeren bestemmer antallet af næstformænd og øvrige medlemmer.

Kapacitetsudvidelsen vil indebære, at Erstatningsnævnet i endnu højere grad vil kunne fokusere på muligheden for at træffe delafgørelser i de sager, der i dag trækker ud, så borgerne hurtigt kan få en del af deres erstatning. Desuden vil sagsbehandlingstiden kunne nedbringes i de sager, der i dag trækker ud.

Det vurderes i den forbindelse, at Erstatningsnævnet senest tre måneder efter, at det kan konstateres, at der er et erstatningsgrundlag, vil kunne vurdere, om der er grundlag for at træffe afgørelse om en del af kravene, således at denne del af erstatningen hurtigt kan udbetales, og at sagsbehandlingstiden i de sager, der ikke i forvejen afsluttes inden for de første 60 kalenderdage, kan nedbringes.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om styrkelse af Erstatningsnævnet vil medføre merudgifter for Civilstyrelsen til ”dobbeltnevæn” og styrket sagsbehandling. Merudgiften

vil i 2013 være 2 mio. kr., og i 2014 og frem vil merudgifterne være 4 mio. kr. årligt. Merudgifterne finansieres af reserven § 35.11.21. Pulje til nye initiativer og vil blive indbudgetteret på konto 11.11.11. Civilstyrelsen på TB13 og på forslag til finanslov for 2014.

5. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet, Fængselsforbundet i Danmark, Foreningen af Fængselsinspektører m.fl., Kriminalforsorgsforeningen, HK-Landsklubben for Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgens lokale præsteforening, Landsklubben af socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Erstatningsnævnet, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Amnesty International, Retsikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Offerrådgivningen i Danmark, Landsforeningen Hjælp Voldsofre, Landsorganisationen for Kvindekrisecentre, Joan-Søstrene.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Den beskrevne styrkelse af Erstatningsnævnet vil indebære merudgifter på 4 mio. kr. årligt fra 2013.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Med bestemmelsen fastsættes Erstatningsnævnets sammensætning. Erstatningsnævnet vil herefter bestå af en formand og en eller flere næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer.

Justitsministeren bestemmer antallet af næstformænd og øvrige medlemmer. Det forudsættes i den forbindelse, at der udnævnes et lige antal almindelige medlemmer, således at halvdelen af disse vil skulle udnævnes efter indstilling fra social- og integrationsministeren og den anden halvdel efter indstilling fra Advokatrådet.

Erstatningsnævnets formand skal være landsdommer, og næstformændene skal være dommere, det vil sige enten byrets- eller landsdommere.

Med adgangen til at udvide antallet af medlemmer af Erstatningsnævnet åbnes for, at nævnet kan arbejde i flere parallelle grupperinger under ledelse af enten formanden, en næstformand eller en af disses suppleanter. På denne måde skabes der mulighed for at etablere et "dobbeltnævn" og dermed mulighed for at træffe flere delafgørelser, idet der også fremover højst vil skulle deltage tre medlemmer inklusiv formand/næstformand i behandlingen af de enkelte sager.

Den nærmere tilrettelæggelse af nævnets sagsbehandling vil blive fastsat i nævnets forretningsorden. Der vil i den forbindelse som hidtil kunne fastsættes nærmere regler om kompetencen for formanden og dennes suppleant til at træffe afgørelser uden øvrige medlemmers deltagelse i sagsbehandlingen, ligesom der vil kunne fastsættes nærmere regler om næstformændenes eller disses suppleanters kompetence til at træffe afgørelser på egen hånd. Ligeledes vil der som hidtil kunne fastsættes nærmere regler om muligheden for at bemyndige sekretariatet til at træffe afgørelser i visse sager.

Erstatningsnævnets medlemmer, herunder formand og næstformænd udnævnes for en periode på 4 år. Genudnævnelse kan finde sted.

Til § 2

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Loven træder i kraft den [DATO].

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

§ 1

I lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 688 af 28. juni 2004, som ændret ved § 12 i lov nr. 516 af 7. juni 2006, § 3 i lov nr. 711 af 25. juni 2010, § 2 i lov nr. 412 af 9. maj 2011, § 24 i lov nr. 112 af 3. februar 2012, § 3 i lov nr. 158 af 28. februar 2012 og § 2 i lov nr. 325 af 11. april 2012, foretages følgende ændringer:

§ 11. Afgørelse om erstatning træffes af et nævn, der nedsættes af justitsministeren.

Stk. 2. Nævnet består af 1 formand, der skal være landsdommer, og af 2 andre medlemmer, hvoraf det ene medlem udnævnes efter indstilling fra social- og integrationsministeren og det andet medlem efter indstilling fra Advokatrådet. Medlemmerne udnævnes for 4 år.

Stk. 3. Der beskikkes en suppleant for hvert af nævnets medlemmer. *Stk. 2* finder tilsvarende anvendelse på beskikkelse af suppleanter.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter nævnets forretningsorden og regler om indgivelse af ansøgning.

1. § 11, stk. 2, affattes således: »Erstatningsnævnet består af 1 formand og 1 eller flere næstformænd (formandskabet) og andre medlemmer. Erstatningsnævnets formand skal være landsdommer, og nævnets næstformænd skal være dommere. Nævnets øvrige medlemmer udnævnes efter indstilling fra henholdsvis social- og integrationsministeren og fra Advokatrådet. Justitsministeren bestemmer antallet af næstformænd og øvrige medlemmer.«

2. I § 11 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Erstatningsnævnets formand, næstformænd og øvrige medlemmer udnævnes for en peri-

Gældende formulering

Lovforslaget

ode på 4 år. Genudnævnelse kan finde sted.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

3. I § 11, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 2«: »og 3«